

Liburu Berdea

GIPUZKOA

Etorkizuneko egoitzaranzko trantsizioa

2022ko ekaina

Laburpen exekutiboa

1. Liburu Berdea

Liburu berdeak erakunde publikoek egindako dokumentu estrategiko gisa defini daitezke, arazo jakin bati buruzko hausnarketa sustatu eta konponbideak bultzatzeko gomendioak eskaintzeko. Esku-hartzen duten aldean parte hartze eta kontsulta prozesuaren inguruan egituratzen dira Liburu Berdeak hiru alderdi nagusiri buruzko politikak adosteko: a) egoera diagnostikoa, b) etorkizuna, c) aldaketa estrategikoko prozesuak sustatzea ahalbidetuko lituzketen politika proposamenak.

2. Xedea

‘Gipuzkoa, etorkizuneko egoitzaranzko trantsizioa’ Liburu berdea, Gizarte Politiketako Departamentuak egina (Gipuzkoako Foru Aldundia) eta kontsulta publikoan jarria, gizarte politikako palankei eta jardueri buruzko ikuspegi adostu bat eskaintzen du, Gipuzkoako egoitza zentroetan arreta eta zaintza ereduaren trantsizioa sustatzeko.

3. Helburuak

1. helburua. Diagnostikoa. Liburu Berdeak ikuspegi diagnostiko bat eskaintzen du Gipuzkoako egoitza zentroek dituzten erronka nagusien inguruan (2021)

2. helburua. Etorkizuna. Liburu Berdeak etorkizuneko ikuspegi bat egituratzen du egoitza zentroetako zaintza eta arreta ereduaren eraldatzeko (2030)

3. helburua. Politikak. Liburu Berdeak Gipuzkoan egoitza zentroaren eredu berri bateranzko trantsizioa bultzatzea ahalbidetuko duten palanka eta jarduketak multzoa definitzen du.

4. Liburu Berdearen hartzaileak

Gipuzkoako egoitzetan arreta eta zaintza eredu berri baterantz egiteko gida da Liburu Berdea. Besteak beste, hauexek dira Liburu Berdearen hartzaileak:

- Egoitzetan bizi diren adineko pertsonak eta euren familiartekoak eta/edo gertukoak.
- Egoitzak kudeatzen eta administratzen dituztenak.
- Egoitzetan lan egiten duten profesionalak, kategoria guztietakoak.
- Gizarte eta osasun politiken eta politika soziosanitarioen kudeatzaileak, erabakiak hartzeko maila desberdinetan eta erakunde mailen arabera.
- Egoitzetako zaintza ereduaren aldaketa estrategikoa sustatzeko xedea duten politikak, programak eta jarduerak sortzeko interesa duten ikertzaileak eta adituak.
- Egoitzekin lotutako elkarteak, fundazioak, sindikatuak eta patronalak

5. Metodologia

Liburu Berde hau lantzeko proposatutako metodologia bost fasetan planteatu da:

I. fasea: Oinarrizko dokumentu bat egitea (2022ko urtarrila)

Fase honetan, egoitza zentroen etorkizunari buruzko hausnarketa egiteko abiapuntu bat eskaintzen duen oinarrizko dokumentu bat egin da, dimentsio diagnostikoetan eta trantsizioa sustatzeko palanketan egituratuta.

Produktua: Liburu Berdea: Oinarrizko dokumentua

II. fasea: Barne baliozkotzea (2022ko otsaila)

Fase honetan, barneko lantalde bat eratu da Gipuzkoako Foru Aldundiko Gizarte Politiketako Departamentuaren barnean. Lantalde horren eginkizuna oinarrizko dokumentua berrikustea eta ekarpenak egitea izan da, ikuspegi teknikitik eta gizarte politiken kudeaketaren ikuspegitik. Jasotako ekarpenei esker, kudeaketa publikoaren ikuspegia eta esperientzia integratu ahal izan dira egoitza zentroetako diagnostiko elementuetan eta trantsizio palanketan.

Produktua: Liburu Berdea: 1. Bertsioa (Gizarte Politiketako Departamentuaren barne ikuspegia (GFA)+KABIA+ADINBERRI)

III. fasea: Kanpo baliozkotzea (kontsulta publikoa) (2022ko martxoa)

Fase honetan, barneko lantalde bat eratu da Gipuzkoako Foru Aldundiko Gizarte Politiketako Departamentuaren barnean. Lantalde horren eginkizuna oinarrizko dokumentua berrikustea eta ekarpenak egitea izan da, ikuspegi teknikitik eta gizarte politiken kudeaketaren ikuspegitik. Jasotako ekarpenei esker, kudeaketa publikoaren ikuspegia eta esperientzia integratu ahal izan dira egoitza zentroetako diagnostiko elementuetan eta trantsizio palanketan.

Produktua: Liburu Berdea: 2. bertsioa (kontsulta publikoaren bertsioa)

IV. fasea: behin betiko bertsioa egitea (2022ko apirila)

Fase honetan ekarpen guztiak sartu dira, barnekoak (Foru Aldundia) zein kanpokoak (Kontsulta Publikoa), eta Liburu Berdearen azken bertsioa egin da. Halaber, Liburu Berdeko gomendioak, palankak eta jarduerak operazionalizatzen dituen Ibilbide Orria diseinatu da.

Produktua: Liburu Berdearen behin betiko bertsioa (bide orria: palankei eragitea eta trantsizioa kudeatzea)

V. fasea: Liburu Berdearen hedapena eta gobernantza (2022ko ekaina)

Fase honetan Liburu Berdea plazaratu da eta kontraste-taldea eratu da, egoitza zentroetako zuzendariak eta Gizarte Politiketako Departamentuko (GFA) teknikariek osatua. Kontraste Taldearen eginkizun nagusia da Liburu Berdean planteatutako gomendioen eta jardueren ezarpenaren jarraipenean laguntzea. Horrez gain, Liburu Berdearen gobernantzaren barruan, bost jarraipen batzorde eratuko dira: erabiltzaileak/senideak, profesionalak, sindikatuak, erakunde patronalak eta Gipuzkoako Lurralde Historikoko adinekoen kontseilua. Batzorde horiek Liburu Berdearen ezarpenari buruzko informazioa jasoko dute urtean behin.

6. Dokumentuaren antolakuntza

Bi kapitulutan dago antolatuta dokumentu hau. Lehenengoak, Gipuzkoako egoitza sarearen erronka nagusiei buruzko ikuspegia eskaintzen duten dimentsio diagnostiko garrantzitsuenak identifikatzen ditu. Bigarrenak gomendio eta jarduketa batzuk proposatzen ditu Gipuzkoako egoitza zentroetan arreta eta zaintza eredu berri bat bultzatzeko eta horretara igarotzeko. Hirugarren kapituluak Liburu Berdearen gobernantza deskribatzen du. Bertan, kontraste taldea eta jarraipen batzordeak lankidetzan aritzen dira Gizarte Politiketako Departamentuarekin Liburu Berdearen, haren palanken eta jardueren garapena monitorizatzeko eta ebaluatzeko.

1. kapitulua: Dimentsio diagnostikoak

1. taula: Dimentsio diagnostikoak

Egoitza sektoreaz kanpoko baldintzak

1. dimentsioa: Eskaria handitzea	Egoera: Biztanleriaren zahartzeak presio berriak planteatuko dizkio arreta eta zaintza sistemari, bai etxeetan bat egoitzetan.
2. dimentsioa: Eskararen profil berria	Egoera: Biztanleriaren zahartzeak egoitza plaza berriak eskatuko ditu adinekoen profil berrien arabera: a) ikasketa maila handiko pertsonak, beste ohitura batzuk dauzkatena eta zaintza eredu berrien aldeko kultura eskakizun handiagoa dutenak; b) pertsona oso adintsuak, polimorbilitatea eta narriadura kognitibo handia dutenak.
3. dimentsioa: Etxea nahiago izatea	Egoera: 65 urtetik gorako pertsonen % 82k nahiago dute euren etxeetan zahartu. 2020an, Gipuzkoako adinekoen guztizkoaren % 3,35 bizi ziren adinekoen egoitzetan (Behagi plataformaren arabera).
4. dimentsioa: Familiaren mugak laguntza hornitzaile izateko	Egoera: Trantsizio demografikoa eragin handia izaten ari da familien egituraketan (esate baterako, txikiagoak dira) eta zaintzaren kulturaren.
5. dimentsioa: Koordinazio soziosanitarioa	Egoera: Koordinazio soziosanitarioaren helburua da egoitzetan zaintzei jarraipena emango zaiela bermatzea (arreta sanitarioa / zaintza sozialak). Halere, badago osasun sektorearen eta egoitzen arteko koordinazio eraginkorra hobetzeko tarterik, eta behar-beharrezkoak dira koordinatzeko eredu eta tresna estandarizatuak.

Egoitza sektore barruko baldintzak

6. dimentsioa: Arretaren kalitatea eta pertsonalizazioa	Egoera: Egoiliarren ongizate materialaren, ongizate fisikoaren eta ongizate psikosozialaren arteko konbinazio egokitzat ulertzen da arretaren eta zaintzen kalitatea. Egoiliarren % 74ren arabera egoitzen kalitatea onargarria bada ere, badago hobetzeko tarterik bikaintasunean oinarritutako kalitatea eskaintzeko.
7. dimentsioa: Langile zuzkidurak egoitzetan	Egoera: 38/2007 Foru Dekretuak (hitzarmena) eta Eusko Jaurlaritzaren 126/2019 Dekretuak (baimena) arautzen dituzte langile zuzkidurak. Gaur egungo datuen arabera, Gipuzkoako egoitzetako egoiliarren % 80k Mendekotasuna Baloratzeko Baremoaren II. edo III. graduei dagozkien mendekotasun maila dute, intentsitate handiko arreta eta zaintzak behar dituzte. Gisa horretako profilen gaurko eta etorkizuneko prebalentziak eskatzen du langile ratioak berrikusi behar izatea zaintzak zentzuzko kalitatearekin emateko.

<p>8. dimentsioa: Lan baldintzak egoitzetan</p>	<p>Egoera: Lan baldintzek zaintzaren funtsezko gakoa osatzen dute, izan ere, zuzeneko eragina dute antolakuntzaren giroan eta arretaren kalitatean. Lan baldintza ezegokiek zaildu egin dezakete zaintzen eredu berri bateranzko trantsizioa.</p>
<p>9. dimentsioa: Giza baliabideen erabilgarritasunaren mugak</p>	<p>Egoera: Egoitzen sektoreak hainbat erronka ditu prestakuntza arloan. Izan ere, ezinbestekoa da sektorearen erakargarritasuna hobetzea karrera profesionala egiteko, zaintzaren arloko bokaziozko prestakuntza sustatzeko eta sektorean profesionalen hazkundea sustatzeko unibertsitateko eskaintza hobetzeko.</p>
<p>10. dimentsioa: Berrikuntzaren izaera hein batean bazterrekoa</p>	<p>Egoera: Berrikuntza, zaintzaren kalitatea eta pertsonalizazioa hobetzeko produktu, zerbitzu eta metodo berritzat ulertua, ez da egoitzetako jarduera nagusien zati. Berrikuntza funtsezko gakoa da zaintzen eredu aldatzeko.</p>
<p>11. dimentsioa: Arkitektura eta gune fisikoak</p>	<p>Egoera: Arkitektura funtsezko elementua da egoitzek banakako gela pertsonalizatuak eta elkarretaratzea eta gizarteratzea ahalbidetzeko diseinatutako bilguneak izan ditzaten. Gaur egun egoitza gehienek ez dute zaintza eredu berri baterako arkitektura egokirik.</p>
<p>12. dimentsioa: Egoitza sistemaren jasangarritasuna</p>	<p>Egoera: Gaur egungo trantsizio demografikoaren esparruan, arriskuan egon daiteke egungo egoitza ereduaren jasangarritasun ekonomikoa kontuan hartuta egoitza zerbitzuen etorkizuneko eskaerak. Behar-beharrezkoa da egoitzak finantzatzeko eredu berriak aztertzea.</p>
<p>13. dimentsioa: Ikuskaritza eta ebaluatzeko gaitasunak</p>	<p>Egoera: Arreta eta zaintza arloko lege xedapenak betetzen direla begiratzeko, kontrolatzeko eta egiaztatzeke eginkizunak ditu egoitzetako ikuskaritzak. Gaur egun behar-beharrezkoa da ikuskaritza modernizatzea eta ikuskaritzari baliabide hobek ematea zaintza eredu berri bat sustatzeko bidean laguntzeko.</p>
<p>14. dimentsioa: Ahulguneak komunikazio prozesuetan</p>	<p>Egoera: Covid-19aren pandemiak eta egoitzetan izan duen eraginak agerian utzi dute barne komunikazioa (egoiliarrekin eta familiartekoekin) eta kanpo komunikazioa (gizartearekin) hobetzeko premia. Behar-beharrezkoa da egoitzetako komunikazio estrategiak hobetzea.</p>

2. kapitulua: Trantsiziorako palankak

2. taula: Trantsizioko palankak eta gomendioak

1. palanka. Arretaren eta zaintzen pertsonalizazioa eta kalitatea

1. gomendia: Egoitza berriak sortzea eta lehendik daudenetan guneko fisikoak egokitzea

- **ESPAZIO FISIKOEN KALITATEAREN DIAGNOSTIKOA.** Lehendik dauden egoitza-zentroetako espazio fisikoaren kalitateari eta zainketa-eredu berrira egokitzeko gaitasunari buruzko diagnostiko bat egitea.
- **ZENTRO BERRIAK.** Programa zabal bat bultzatzea, arreta pertsonalizatzean oinarritutako zainketa-eredu berri batean oinarrituta diseinatutako egoitza-zentro berriak sortzeko.
- **ARKITEKTURA EGOKITZEKO PROGRAMA.** Lehendik dauden zentroetako espazio fisikoak pertsonengan oinarritutako arreta-ereduetara egokitzea finantzatzeko arkitektura-egokitzapenerako programa bat diseinatzea eta abian jartzea.
- **EGOITZA-ZENTROEN ESPEZIALIZAZIOARI BURUZKO DIAGNOSTIKOA.** Etorkizunean (2040) behar diren zentro-motei buruzko diagnostiko estrategikoa diseinatzea eta egitea, eskaera berrien arabera.

2. gomendia: Langileen ratioak berrikusteko eta egokitzeko estrategia bat diseinatzea

- **LANGILE-RATIOEI BURUZKO DIAGNOSTIKO ESTRATEGIKOA.** Diagnosi-azterketa bat egitea, egoitza-zentro bakoitzerako behar diren langile-ratioak zenbatesteko, lanbide-profilen, mendekotasun-mixaren eta lan-prozesuen arabera.
- **EGOKITZAPEN-PLANAK DISEINATZEA.** Langile-ratioak benetako arreta-premietara egokitzeko planak diseinatzea. Plan horiek diagnostiko-azterlana erabiliko dute hura diseinatzeko informazio-iturri gisa.
- **EGOKITZAPEN-PLANAK EZARTZEA.** Langile-ratioak egokitzeko planak ezartzea, antolaketa-berrikuntzari eta egoitza-zentroetako arretaren eta zainketen pertsonalizazioaren garapenera lotuta.

3. gomendia: Egoitzetan lan baldintzen diagnostikoa egitea

- **DIAGNOSTIKO FUNTZIONALA.** Egoitza-zentroetako lan-baldintzei buruzko diagnostikoa diseinatzea eta egitea.
- **HOBETZEKO ESTRATEGIAK.** Lan-baldintzak hobetzeko estrategia diseinatzea eta proposatzea. Diseinuan langileek parte hartzeko aukera izan behar dute, eta lan-baldintzak zainketa-ereduaren trantsizioarekin lotzen dituzten irtenbide lagunduetan oinarrituta egon behar dute.

4. gomendioa: Eguneko bizitzaren plangintza eta kudeaketa sustatzea

- **JARDUERA PSIKOSOSIALEN KATALOGOA HOBETZEA.** Pertsona ardatz duen plangintza indartzea eta eguneroko bizitzarekin lotutako jardueren eskaintza pertsonalizatua garatzea.
- **PERTSONALIZAZIO-TRESNEN KATALOGOA HOBETZEA.** Pertsonalizatzeko tresnen katalogo bat egitea (arreta pertsonalizatuko planak, kasuaren kudeaketa, erreferentziako profesionalak, zaintzaren kudeaketa pertsonalizatuko tresnen digitalizazioa)

5. gomendioa: Zaintza emozionala hobetzeko programak sustatzea

- **ZAINTZA EMOZIONALEKO PROGRAMAK.** Programa berriak ezartzea eta egoiliarren eta profesionalen zaintza emozionalarekin lotuta daudenak indartzea, zaintzaren hainbat dimentsio kontuan hartuta.
- **ESPERIENTZIA PILOTUAK GARATZEA.** Egoiliarren eta profesionalen zaintza emozionala sustatzen duten esperientzia pilotuak finantzatzea

2. palanka: Gobernantza Kolaboratiboa

6. gomendioa: Osasunarekiko eta Erakunde Sanitario Integratuekiko (ESI) harremana indartzea

- **DIAGNOSTIKO SOZIOSANITARIOA.** Diagnostiko soziosanitarioa diseinatzea eta ezartzea egoitza-zentroetan, osasun-langileen beharrak balioesteko.
- **KOORDINAZIO SOZIOSANITARIOKO ESPERIENTZIA PILOTUAK GARATZEA.** Koordinazio soziosanitarioko esperientzia pilotuak diseinatzea eta abian jartzea, koordinazio soziosanitarioa indartzeko hobekuntza behagarriak eta ebaluagarriak eskainiko dituztenak.

7. gomendioa: Gizarte Politikako Departamentuarekiko harremana indartzea

- **LANKIDETZA- ETA PARTAIDETZA-SAREA GARATZEA.** Gizarte Politiketako Sailaren, eguneko zentroy eta egoitza-zentroy arteko elkarriketarako, partaidetzarako, berrikuntzarako eta komunikaziorako espazioak diseinatzea eta abian jartzea.

8. gomendioa: Parte hartzeko ereduak indartzea (familiak eta profesionalak)

- **PORTE-HARTZE ZUZENENKO EREDUAK GARATZEA.** Zuzeneko partaidetzako eredu bat diseinatzea eta abian jartzea, egoiliarren, familien eta profesionalen parte-hartzea indartzeko, arreta-eredu pertsonalizatuak kudeatzeko.

9. gomendioa: Komunitatearen parte hartzea indartzea

- **LAGUNTZA KOMUNITARIOKO PROGRAMA BAT GARATZEA.** Egoitza-zentroetako zaintza-prozesuetan komunitatearen parte-hartzea bermatzen duten mekanismoak eta espazioak indartzea.

3. palanka: Trantsiziorako prestakuntza

10. gomendioa: Prestakuntza arautuko programa berriak sustatzea (etorkizuneko perfilak).

- **PRESTAKUNTZA ARAUTUKO PROGRAMA BAT GARATZEA.** Prestakuntza arautuko programa bat diseinatzea eta ezartzea, lanbide-profil berrien prestakuntza errazteko (zainketa-eredu berrira egokituta).
- **UNIBERTSITATEEN/LHKO ZENTROAREN ETA GFAREN ARTEKO AKORDIO ESTRATEGIKOA.** Prestakuntza Arautuko Programak Gizarte Politiketako Sailaren, unibertsitateen/Lanbide Heziketako zentroyen eta egoitzazentroyen arteko akordio estrategiko bat adierazi beharko du programa hori abian jartzeko.

11. gomendioa: Etengabeko prestakuntza indartzea (pertsonalizazioa eta berrikuntza)

- **ETENGABEKO PRESTAKUNTZAKO PROGRAMAK GARATZEA (PROFESIONALAK).** Etengabeko prestakuntzako programak diseinatzea eta/edo indartzea, arreta- eta zaintza-eredua pertsonalizatzeraz eta berritzeraz bideratuak.
- **ETENGABEKO PRESTAKUNTZAKO PROGRAMA BAT GARATZEA (FAMILIAKOAK).** Familientzako arretaren eta zaintzaren inguruko prestakuntza-programak diseinatzea eta/edo indartzea, familietan zaintzagaitasun berriak sustatzeko.

12. gomendioa: Gizarteratzeko prestakuntza sustatzea (berrikuntza soziala)

- **ADINPREST PROGRAMA INDARTZEA.** Adinberri buru duen ADINPREST programaren helburua da 45 urtetik gorako langabeak gaitzea, profesionalizatzea eta lan-aukerak eskaintzea, zainketen lan-eremuan sartu nahi badute.

13. gomendioa: Egoitza zentroyen arteko ikaskuntza ahalbidetzea (tranferentzia)

- **IKASKUNTZA ETA BERRIKUNTZA-SAREA GARATZEA.** Egoitza-zentroyek (profesionalek, familiek eta kudeatzaileek) jardunbide egokiak trukatzeko aukera emango duen ikaskuntza-sarea diseinatzea eta abian jartzea.

4. palanka: Berrikuntza eta esperimenezioa

14. gomendioa: Esperientzia pilotuak eta esperimenezioa inplementatzea

- **BERRIKUNTZARAKO LAGUNTZEN DEIALDIAK EGITEA.** Gizarte Politiketako Sailak (GFA), ADINBERRIK eta ETORKIZUNA ERAIKIZEK laguntzak emateko deialdiak egitea, ikastetxeek zainketen berrikuntzako esperientzia pilotuak abian jarri ahal izateko proiektu esperimenezialak finantzatzeko.

15. gomendioa: Titulartasun publikoko egoitzak kudeatzeko ereduak berritzea

- **KUDEAKETA-EREDUA HOMOGENEIZATZEKO PROGRAMA BAT GARATZEA.** Titulartasun publikoko egoitzazentroyen kudeaketa-ereduen homogeneizazio malgua sustatuko duen programa bat egitea gomendatzen da. Titulartasun publikoko zentroyek bat egin behar dute Gipuzkoako egoitzazentroyen sarean nagusi den kudeaketa-ereduarekin, Gipuzkoako Foru Aldundiak sustatuta.

16. gomendia: Egoitzak finantzatzeko eredua berritzea

- **FINANTZAKETA-TRESNAK EBALUATZEA.** Egoitza-zentroei buruzko finantzaketa-tresnak ebaluatzeko azterlan bat egitea, finantzaketa pribatuaren, publikoaren eta pertsonalaren (koordinaketa) arteko erlazioa aztertuz, oinarriko zerbitzuen eta zerbitzu osagarrien arabera.
- **FINANTZAKETA-SISTEMA BERRIAK GARATZEKO ESTRATEGIA ZEHAZTEA.** Egoitza-zentroen finantzaketa-sistema berriei buruzko lantalde bat diseinatzea eta abian jartzea.

17. gomendia: Egoitza zentroetako ingurumen kudeaketa berritzea

- **EGOITZA-ZENTROAK KUDEATZEKO ESKULIBURUAK DISEINATZEA.** Egoitza-zentroetan ekogestioa sustatzeko eskuliburuak edo gidak egitea, zentroen kudeaketan errazago ulertu, adoptatu eta aplikatzeko.
- **SENTSIBILIZAZIO-KANPAINAK GARATZEA.** Sentsibilizazio- eta pizgarri-kanpaina bat diseinatzea eta abiaraztea, ekogestio-eskuliburua hartzeko, eta ekogestio-planak diseinatzea egoitza-zentroetan (hondakinen kudeaketari, energia-eraginkortasunari eta ingurumen-kalitateari lotutako neurriak, besteak beste).
- **EKOGESTIOAREN IKUSKAPENA BULTZATZEA.** Gipuzkoako Foru Aldundiak egoitza-zentroei buruz egiten duen ikuskaritzak ekogestio-planen betearazpena ebaluatu ahal izateko ebaluazio-tresnak abian jartzea.

18. gomendia: Egoitzetako eraldaketa digitala azkartzea

- **ERALDAKETA DIGITALARI BURUZKO DIAGNOSTIKOA.** Egoitza-zentroetan eraldaketa digitalean lortutako mailari buruzko diagnostikoa egitea (teknologia motak, gaitasun digitalak, inbertitutako baliabideak, lortutako inpaktuak).
- **ERALDAKETA DIGITALEKO PLAN BAT GARATZEA.** Eraldaketa Digitaleko Plan bat diseinatzea eta abian jartzea, egoitza-zentroetan berrikuntza digitala bultzatzeko. Eraldaketa Digitaleko Planek asistentzia-balioa hobetzea jaso behar dute.

5. palanka: Arauen garapena (trantsizioa)

19. gomendia: Foru Dekretua eta Erkidegoko Dekretua eguneratzea

- **FORU DEKRETUA EGUNERATZEA (38/2007).** Gipuzkoako egoitza-zentroen funtzionamendua eta zerbitzu-zorroa arautzen dituen 38/2007 Dekretuaren eguneratzea adostea eta onartzea.
- **DEKRETU AUTONOMIKOAREN EGUNERATZEA SUSTATZEA (126/2019).** 126/2019 Dekretu Autonomikoaren eguneratzea sustatzea, Euskadin zainketa-eredu berri baterako trantsizioa bultzatzeko.

20. gomendia: Zerbitzuen kontratazioa eta ituna arautzen duten irizpideak eguneratzea

- **ZERBITZUAK KONTRATATZEKO ETA HITZARTZEKO GIDA BAT DISEINATZEA.** Gipuzkoako egoitza-zentroak kudeatzeko zerbitzuak kontratatzeko eta ituntzeko irizpideak eguneratzea sustatzea.
- **KONTRATAZIO PUBLIKO SOZIALKI ARDURATSUA BULTZATZEA.** Gizarte Erantzukizuneko Kontratazio Publikoko mekanismoak (Europar Batasunaren tresna) arian-arian txertatzea, enplegu inklusiboa, lan duina eta pertsona kalteberentzako baldintza hobeak sustatzeko.

6. palanka: Ikuskapena, monitorizazioa eta ebaluazioa

21. gomendioa: Egoitzak ikuskatzeko eredia eguneratzea

- **AZTERKETA KONPARATU BAT EGITEA IKUSKAPEN-EREDUEI BURUZ.** European azterketa konparatu bat egitea, ikuspegi prospektiboarekin, egoitza-zentroetarako ikuskapen-ereduei buruz. Azterketak foru-ikuskaritza eredia berritzeko gomendioak eman behar ditu.
- **IKUSKAPEN-EREDU BERRI BAT SUSTATZEA.** Azterketa konparatuaren ondorioz, ikuskapenei buruzko lantalde tekniko bat abian jartzea, ikuskapen-eredu berri bat egituratzeko. Eredu hori 38/2007 Foru Dekretuaren eguneratzean txertatu beharko litzateke.

22. gomendioa: Barne eta kanpo ebaluazio prozesuak garatzea

- **EBALUAZIO ESTRATEGIKOAREN GIDA.** Barneko eta kanpoko ebaluazio-prozesuak inplementatu nahi dituzten egoitza-zentroei Ebaluazio Estrategikorako Gida bat diseinatzea eta eskaintzea, egoitza-zentroak ebaluatzeko erabil daitezkeen ebaluazio integraleko ereduak zehaztu eta deskribatzeko.
- **EBALUAZIO-PROGRAMA PILOTU BAT GARATZEA.** Egoitza-zentroen Ebaluazio Estrategikorako Gidan (barne-ebaluazioa eta kanpo-ebaluazioa) oinarritutako Ebaluazio Pilotuko Programa (ez nahitaezkoa) diseinatzea eta abian jartzea.

23. gomendioa: Egoitza ereduaren trantsizioa monitorizatzea

- **LIBURU BERDEAREN MONITORE BAT GARATZEA.** Liburu Berdearen jarraipen-estrategia Trantsizioen Monitorearekin lotzea. Gizarte Politiketako Sailaren tresna da, eta Liburu Berdearen Ibilbide Orriaren gomendioen eta jardueren gauzatzeko-mailak identifikatzea ahalbidetzen du.

24. gomendioa: Eraginari buruzko ebaluazioa egitea (bizi kalitatea)

- **BIZI-KALITATEAREN EBALUAZIOA GARATZEA.** Inpaktua ebaluatzeko sistema bat diseinatzea eta ezartzea, egoitza-zentroetako bizi-kalitatea balioesteko.

7. palanka: Komunikazio estrategikoa

25. gomendioa: Familiekiko komunikazioa indartzea

- **KOMUNIKAZIO-ZERBITZU INTEGRALA GARATZEA.** Familiekiko komunikazioa indartzea, familientzako informazio garrantzitsua eta eguneratua duen zerbitzu integrala abian jarritz.

26. gomendioa: Ingurunearekiko komunikazio era berriak sustatzea

- **GIZARTEAREKIN KOMUNIKATZEKO PROGRAMA BAT GARATZEA.** Informazio- eta komunikazio-programa bat diseinatzea eta abian jartzea, egoitza-zentroekin koordinatuta, gizarteari egoitza-zentroetan egindako arretaren eta zainketen berri emateko.

27. gomendia: Trantsizioaren aurrerapenei buruzkoak komunikatzea

- **TRANTSIZIOAREN KOMUNIKAZIO-PLAN BAT ABIARAZTEA.** Komunikazio-plan bat diseinatzea eta abian jartzea, hainbat audientzia bilduko dituena, Liburu Berde honetan proposatutako gomendioen inplementazioan izandako aurrerapenen berri emateko eta horien berri emateko.

3 kapitulua: Gobernantza

Gobernantza

Gipuzkoako egoitza-zentroei lotutako funtsezko eragileek urteko gauzatze- eta ebaluazio-planak eta hobekuntza-gomendioak egiten laguntzeko gailuak abian jartzea da gobernantza, Liburu Berdeak sustatutako gomendioen inplementazioa errazteko.

Liburu Berdearen gobernantza bi lantaldeetan egituratzen da: a) Kontraste Taldea, egoitza-zentroetako zuzendariek edo arduradunek eta Gipuzkoako Foru Aldundiko ordezkariak osatua; b) Jarraipen Batzordeak, erabiltzaileak/familiak, zentroetan lan egiten duten profesionalak, sindikatuak, sektoreko patronalak eta Gipuzkoako Lurralde Historikoko adinekoren kontseilua osatzen duten bost batzordek osatua.

Kontraste taldea

Osaketa

Kontraste Taldea egoitza zentroetan zuzendaritza ardurak dituzten 8-10 pertsonak eta Gizarte Politiketako Departamentuko (GFA) ordezkariak osatuko dute. Kontraste taldearen osakeran kontuan hartuko dira tamaina desberdinetako egoitza zentroyen ordezkariak (egoiliar kopuruaren arabera), titulartasuna eta eskualde banaketa. Gizarte Politiketako Departamentua (GFA) izango da Kontraste Taldearen erakunde koordinatzailea.

Eginkizunak

A) DISEINATZEA. Funtzio hori Gizarte Politiketako Departamentuari Urteko Betearazpen Plana diseinatzen laguntzean eta aholku ematean datza. Urteko Gauzatze Plana Gizarte Politiketako Departamentuak (GFA) proposatutako plangintza tresna bat da, eta urte natural batean gauzatuko diren ibilbide orriko jarduerak guztiak definitzen ditu. Jarduketa bakoitza bere helburuek, jomugek, inplementazio kronogramak eta aurrekontuak definitzen dute.

B) BALORATZEA. Kontraste Taldearen funtzio hori Urteko Exekuzio Planaren esparruan inplementatutako jardueren eraginkortasuna baloratzean datza. Ekintzen inplementazioa Trantsizioen monitorea ebaluatu eta jakinarazten du. Gizarte Politiketako Departamentuaren (GFA) tresna hori Liburu Berdeko jarduerak bakoitzaren jarraipen txostenak egiteaz arduratzen da. Jarraipen hori funtsezko bost adierazle motaren arabera egiten da: jardueraren betetze maila, berrikuntza maila, gobernantza maila, planifikatutako xedearen betetze maila eta inpaktu maila.

C) EBALUATZEA. Kontraste Taldearen eginkizun hori egoitza zentroetako arreta eta zaintza ereduaren trantsizio prozesuaren martxa orokorra ebaluatzean datza. Trantsizio mailaren estimazioa Trantsizioen monitoretik jakinarazten da, zeinak, trantsizio indizeari esker, arreta eta zainketen ereduaren trantsizio prozesuak aurrera nola egiten duen kalkulatzeko baitu.

D) **GOMENDATZEA.** Kontraste Taldearen eginkizun hori da hobekuntzak egitea eta proposatzea Urteko Betearazpen Planean planifikatutako jardueren ezarpenean eta arreta eta zaintza ereduaren trantsizioaren garapenean. Gomendio horiek Ebaluazio Aktetan jasotzen dira, eta, horiei esker, jarduerak hobeto gauzatu daitezke urte batetik bestera.

Maiztasuna

Kontrasteko Taldea urtean lau aldiz bilduko da jardueren eraginkortasuna eta trantsizioaren martxa ebaluatzeko, baina baita Urteko Egikaritze Planeko jarduketak gauzatzean arazoak edo desbideratzeak identifikatzeko eta zuzentzeko ere. Horrez gain, ezohiko bilerak egin ahal izango dira, beharrezkotzat jotzen bada.

Jarraipen Batzordea

Osaketa

Jarraipen batzordeak egoitza zentroetako arreta eta zaintza prozesuari lotutako funtsezko hainbat eragilek osatzen dituzte. Liburu Berdearen elkarlaneko gobernantzan integratutako eragileen sare bat da. Part -hartzeko hori bermatzeko, 5 jarraipen batzorde sortzea proposatzen da:

1 batzordea. Erabiltzaileak/senitartekoak. Batzorde hori bi taldek osatuko dute. Alde batetik, egoitza-zentroetako familia-elkarteetako ordezkariak osatutako taldea. Beste taldea 20-30 familiako panel batek osatuko du. Familien parte-hartzea borondatezkoa izango da, eta Gizarte Politiketako Departamentuak (GFA) kontraste taldearekin adostutako gonbidapen-prozedura bati esker gauzatuko da.

2 batzordea. Egoitza zentroetako profesionalak eta adituak. Egoitza-zentroetan diharduten 20 profesionalak osatuko dute batzorde hori. Era berean, sektoreko 6 adituk Liburu Berdearen garapenari buruzko kanpoko ikuspegia eta ikuspegi teknikoa emango dute. Profesionalen eta adituen parte-hartzea borondatezkoa izango da, eta Gizarte Politiketako Sailak (GFA) kontraste taldearekin adostutako gonbidapen-prozedura bati esker gauzatuko da.

3 batzordea. Sektoreari lotutako sindikatuak. Gizarte Politiketako Saila gutxienez urtean behin bilduko da sektoreari lotutako sindikatuekin, Liburu Berdearen garapenari eta haren jardueren gauzatzeari buruzko informazioa emateko (Ebaluazio Akta).

4 batzordea. Sektoreari lotutako enpresaburuen erakundeak. Gizarte Politiketako Saila gutxienez urtean behin bilduko da sektoreari lotutako patronalaren erakundeekin, Liburu Berdearen garapenari eta haren jardueren gauzatzeari buruzko informazioa emateko (Ebaluazio Akta).

5 batzordea. Gipuzkoako Adinekoen Kontseilua. Gizarte Politiketako Saila gutxienez urtean behin bilduko da Gipuzkoako Adinekoen Kontseiluko kideekin, Liburu Berdearen garapenari eta haren jardueren gauzatzeari buruzko informazioa emateko (Ebaluazio Akta).

Eginkizunak

A) **BALORATZEA.** Jarraipen Batzordeen eginkizun hori Urteko Egikaritze Planaren esparruan inplementatutako jardueren eraginkortasuna baloratzean datza.

B) EBALUATZEA. Jarraipen batzordeen eginkizun hori egoitza zentroetako arreta eta zaintza ereduaren trantsizio prozesuaren martxa orokorra baloratzean datza.

C) GOMENDATZEA. Jarraipen Taldearen eginkizun hori da hobekuntzak proposatzea Urteko Exekuzio Planean planifikatutako jardueren inplementazioan eta arreta eta zaintza ereduaren trantsizioaren garapenerako gomendioak proposatzea.

Lan metodologia

Jarraipen Batzordeen hiru eginkizunak lau urratsen arabera zehazten dira: a) Ezarritako jarduera bakoitzaren jarraipen txostenak bidaltzea (bertsio sintetikoa). Txosten horiek Trantsizioen Monitorearen esparruan egiten dira, b) Jarraipen txosten sintetikoan dokumentatutako inplementatutako jardunen eraginkortasunari buruzko online balorazio inkesta, c) Arreta eta zainketen ereduaren trantsizioari buruzko urteko txostena bidaltzea, d) Ebaluazio tailerra (aurrez aurrekoa), jardueri buruzko online inkestaren emaitzak baloratzeko eta trantsizioen txostena baloratzeko. Ebaluazio tailerraren emaitza hobetzeko gomendioak izango dira (ebaluazio akta).

Maiztasuna

Jarraipen-batzordeak urtean behin bilduko dira, lehen deskribatutako metodologiaren arabera. Ebaluazioa urtean behin egiten da, jarduketak gauzatu ahal izateko eta emaitza ukigarriak eta ebaluagarriak adierazteko.

